

Čj.: 10730/2022-UVCR

Zápis z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 28. února 2022

Mimořádné jednání se uskutečnilo dne 28. února 2022 (10:00–11.30 hod.) formou videokonference přes Webex.

Přítomní členové Rady:

Martin Herbert Dzingel (místopředseda Rady, německá menšina), Milan Němeček (MK), Jan Mareš (MŠMT), Petr Vokáč (MV), Michal Franěk (MŠP), Patrik Doležal (Svaz měst a obcí ČR), René Petráš (Právnická fakulta UK), Alena Kovářová (běloruská menšina), Georgi Bečev (bulharská menšina), Lenka Kopřivová (chorvatská menšina), Petr Rojčík (německá menšina), Gabriel Kopeček (polská menšina), Anna Rákóczi (maďarská menšina), Ján Balog (romská menšina), Ivona Shafaq (romská menšina), Dagmar Březinová (rusínská menšina), Eugenie Číhalová (ruská menšina), Jaroslav Miňo (slovenská menšina), Bohdan Rajčinec (ukrajinská menšina), Uyen Huu Pham (vietnamská menšina);

Pověření zástupci omluvených členů Rady:

Jiří Kalašnikov (MZV);

Hosté:

Jana Gombárová (MK);

Omluvení členové Rady:

Petr Fiala (předseda Rady), Martin Povejšil (MZV), Roman Lipták (Kancelář prezidenta republiky), Stanislav Křeček (veřejný ochránce práv), Jana Hajná (Asociace krajů ČR), Vít Dovalil (Ústav germánských studií, Filozofická fakulta UK), Dariusz Branny (polská menšina), Adriano Mandilas (řecká menšina), Vladimír Skalský (slovenská menšina), Jovan Mitrović (srbská menšina);

Úřad vlády ČR:

Odbor lidských práv a ochrany menšin: Martin Kocanda, Andrea Baršová, Vojtěch Tuzar, Olga Jeřábková, Dana Hnyková.

Schválený program jednání:

1. Návrh usnesení Rady vlády pro národnostní menšiny k válce na Ukrajině
2. Výzva ke stažení ruských vojsk z Ukrajiny
3. Usnesení k situaci běloruských občanů na území Ukrajiny

Místopředseda Rady, M. H. Dznigel, přivítal přítomné členy Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) a hosty a zahájil první a mimořádné jednání Rady v roce 2022. M. H. Dznigel nejprve omluvil nepřítomnost předsedy Rady, Petra Fialy, který se z pracovních důvodů nemohl jednání zúčastnit.

Následně M. H. Dznigel otevřel pracovní část jednání Rady. Konstatoval, že ke dni zasedání měla Rada celkem 30 členů. Pro dosažení kvora pro usnášení schopnost byla nutná přítomnost minimálně 16 členů. Vzhledem k tomu, že na začátku jednání bylo přítomno celkem 21 členů (nebo jejich zástupců na základě písemného pověření), byla potvrzena usnášení schopnost Rady.

PŘÍTOMNO	CELKOVÝ POČET	USNÁŠENÍ SCHOPNOST
21	30	ANO

Následovně M. H. Dznigel představil program jednání a vyzvala přítomné členy k hlasování o programu. K návrhu programu nebyla vznesena žádná připomínka.

HLASOVÁNÍ O PROGRAMU ZASEDÁNÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
21	0	0

B. Rajčinec poděkoval přítomným za svolání zasedání a mj. vyzval, aby nedocházelo na území ČR k šikaně např. příslušníků ruské národnostní menšiny a uplatňování kolektivní viny, neboť velká část příslušníků Ruské národnostní menšiny v ČR s invazí Ruské federace na Ukrajinu, ani s dalšími kroky prezidenta Putina nesouhlasí.

Ad 1. Návrh usnesení Rady vlády pro národnostní menšiny k válce na Ukrajině

Místopředseda Rady, M. H. Dznigel, zahájil tento bod. Usnesení vypracoval místopředseda Rady ve spolupráci se sekretariátem Rady a po konzultaci s některými dalšími členy Rady. Místopředseda dále přečetl návrh usnesení, které bylo všem přítomným nasdíleno. Po přečtení usnesení místopředseda Rady otevřel rozpravu. M. H. Dznigel následně ještě ve spolupráci s G. Bečevem do usnesení navrhl doplnit vyjádření podpory vládě ČR v aktivitách eliminujících dezinformace. G. Kopeč navrhl rozšířit poslední odstavec, který se týká odmítnutí kolektivní viny, o podporu všem příslušníkům ruské národnostní menšiny v ČR a občanům Ruské federace, kteří statečně vyjadřují svůj nesouhlas s válkou. L. Kopřivová upozornila, že v usnesení chybí vyjádření podpory české vládě v jejím postoji a v její podpoře Ukrajiny, což bylo doplněno do návrhu usnesení. J. Kalašnikov navrhl doplnit usnesení o podporu suverenity a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic, včetně Krymu. V této podobě bylo o usnesení hlasováno.

Usnesení č. 1/2022
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. února 2022 k bodu jednání č. 1

Rada vlády pro národnostní menšiny kategoricky odsuzuje vojenský útok Ruské federace na suverénní demokratický stát Ukrajinu, který nebyl Ukrajinou nijak vyprovokován.

Rada vlády pro národnostní menšiny dále vyjadřuje jednoznačný nesouhlas se lživou a agresivní kampaní Ruska proti Ukrajině a demokratickým hodnotám Evropy a světa a s nezákonnými kroky ruské administrativy.

Rada vlády pro národnostní menšiny vyzývá Ruskou federaci, aby okamžitě zastavila vojenskou agresi proti Ukrajině a stáhla své jednotky z území Ukrajiny. Plně a jednoznačně podporuje suverenitu a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic, včetně Krymu.

Rada vlády pro národnostní menšiny vyjadřuje maximální podporu Ukrajině, jejímu prezidentovi Volodymyru Zelenskému a všemu ukrajinskému lidu.

Rada vlády pro národnostní menšiny stojí za vládou ČR v jejích krocích podpory a pomoci Ukrajině.

Rada vlády pro národnostní menšiny podporuje vládu ČR v aktivitách eliminujících dezinformační kampaně, které usilují o narušení demokratického řádu v ČR.

Rada vlády pro národnostní menšiny se rovněž vymezuje proti užívání kolektivní viny, které dopadá i na nevinné oběti, a vyjadřuje podporu všem příslušníkům ruské národnostní menšiny v ČR a občanům Ruské federace, kteří statečně vyjadřují svůj nesouhlas s válkou.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
21	0	0

Usnesení bylo přijato.

Ad 2. Výzva ke stažení ruských vojsk z Ukrajiny

Dalším bodem byla Výzva ke stažení ruských vojsk z Ukrajiny (dále jen „výzva“), jedná se o výzvu, kterou vypracoval Janusz Konieczny s podporou G. Bečeva a podepsali ji zástupci všech národnostních menšin zastoupených v Radě. Výzva je adresována velvyslanci ruské federace v ČR. Následně byla otevřena rozprava. R. Petráš upozornil na právní nedostatky výzvy, k některým částem by se měl dle něj vyjádřit odborník. J. Mareš poukázal, že by se mělo jednat pouze o vyjádření občanské části Rady, jejíž členové jsou signatáři. M. Kocanda a J. Kalašnikov navrhli, že by se k tomuto dokumentu usnesení nepřijalo, a pouze by o něm byla uvedena zmínka v zápisu. E. Čihalová navrhla změny v textu, aby výzva vyzněla jednoznačně a existovalo shrnutí požadavků, a byla by ráda, kdyby Rada vzala výzvu na vědomí. L. Kopřivová se připojuje a chtěla by, aby Rada vzala výzvu na vědomí. J. Miňo nesouhlasí, aby byl adresátem ruský velvyslanec. M. Kocanda navrhuje o této výzvě nehlasovat v rámci Rady, a dát informaci do zápisu, že Rada byla o této věci informována a že výzvu lze přiložit, jako část zápisu. P. H. Uyen navrhuje zaslat výzvu na vyšší úroveň, než velvyslanci. M. H. Dzingel poukazuje, že volba adresáta zůstává na iniciátorovi, kterým je primárně J. Konieczny a sám by se přimlouval za to, aby výzva byla pouze uvedena v zápisu. O výzvě se tedy nakonec nehlasovalo.

Ad 3. Usnesení k situaci běloruských občanů na území Ukrajiny

K třetímu bodu vystoupila A. Kovářová, která jej stručně okomentovala, když představila kontext, dle kterého velká část uprchlíků z Běloruska uprchla právě na Ukrajinu. Když tito Bělorusové nyní chtějí před válkou utéct do Evropy, jejich pas bohužel většinou akceptaci ztěžuje, jsou jim zablokovány platební karty, apod. Proto A. Kovářová chce apelovat na vládu ČR, aby přehodnotila dosavadní přístup k uprchlíkům z Běloruska, kteří se zdržovali na území Ukrajiny. M. H. Dzingel následně otevřel rozprava. A. Baršová doplnila, že otázka dočasného útočiště by měla být v nejbližších dnech upravena na úrovni Evropské unie. P. Doležal hovořil o situaci české národnostní menšiny na Ukrajině a rád by doporučil vládě ČR zvýšený aktivní monitoring situace příslušníků české národnostní menšiny na Ukrajině a ke zrychlení a zjednodušení administrativních procesů k získání azylu nebo občanství a podpořil také

vstřícný přístup k běloruským uprchlíkům na Ukrajině, zároveň navrhl o této věci přijmout usnesení. O obou usneseních bylo hlasováno.

Usnesení č. 2/2022
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. února 2022 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro národnostní menšiny apeluje na potřebu práva na dočasnou ochranu v České republice také pro občany Běloruska, kteří opustili svou zem po srpnu r. 2020 a zdržovali se na území Ukrajiny, měli zde status uprchlíka, legální pobyt nebo prokazatelně řešili svou pobytovou agendu.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
18 ¹	0	0

Usnesení bylo přijato.

Usnesení č. 3/2022
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. února 2022 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro národnostní menšiny vyzývá vládu ČR ke zvýšenému aktivnímu monitoringu situace příslušníků české národnostní menšiny na Ukrajině a ke zrychlení a zjednodušení administrativních procesů k získání azylu nebo občanství pro tyto příslušníky české národnostní menšiny.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
18	0	0

Usnesení bylo přijato.

M. Kocanda upozornil, že B. Rajčinec se chtěl v rámci diskuze ještě vrátit k otázce ukrajinského kulturního centra. Současné prostory v domě národnostních menšin, které ukrajinská menšiny využívá, jsou kapacitně nevyhovující. K tomuto problému přijala Rada už jednou usnesení č. 5/2020, a to na zasedání Rady ze dne 6. února 2020. Nicméně tento úkol zatím splněn nebyl a stále tedy trvá. Úkolem se nadále zabývá Sekretariát Rady ve spolupráci s B. Rajčincem. Následně bylo předloženo další usnesení.

¹ V průběhu zasedání se počet přítomných členů Rady změnil.

Usnesení č. 4/2022
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. února 2022 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro národnostní menšiny připomíná Vládě ČR své usnesení ze dne 6. února 2020, kdy Rada podpořila vznik kulturně-osvětového centra ukrajinské národnostní menšiny a zároveň se obrátila na předsedu vlády a Rady vlády pro národnostní menšiny se žádostí, aby podpořil znovuzaložení tohoto centra včetně možnosti poskytnutí vhodného objektu pro tuto činnost. Do dnešního dne se bohužel toto usnesení nepodařilo naplnit. Je evidentní, že v souvislosti s očekávaným nárůstem uprchlíků z válkou postižené Ukrajiny je tato potřeba ještě mnohem akutnější než před dvěma lety.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
18	0	0

Usnesení bylo přijato.

R. Petráš připomněl, že členům Rady rozeslal email, ve kterém sděluje, že existuje tým s jádrem na Právnické fakultě UK, který může poskytnout vědecký servis Radě, a například v takovýchto krizových situacích je k dispozici. J. Kalašnikov informoval, že bylo dočasně uzavřeno české velvyslanectví v Kyjevě a generální konzulát ve Lvově, čímž je snížena kapacita pro monitoring situace nejen českých občanů na Ukrajině.

Místopředseda Rady M. H. Dznigel uzavřel jednání a poděkoval přítomným za jejich aktivní účast na mimořádném jednání Rady.

V Praze dne 28. února 2022

Zpracoval: Tadeáš Mertlík
Za správnost: Martin Kocanda

Mgr. Martin Herbert Dzingel
v. r.

*místopředseda Rady vlády pro
národnostní menšiny*

Příloha č. 1: Výzva ke stažení ruských vojsk z Ukrajiny a k převzetí vlastní odpovědnosti za dění v Ruské federaci